

Länsstyrelsen
Skåne

Planering av kustskydd inför en osäker framtid

Pär Persson 2023-10-05

Länsstyrelsen
Skåne

Vägledning för skydd mot översvämning från havet anpassad till
Skånes kuststäder

Råd och stöd utifrån Länsstyrelsens roller i klimatanpassningsarbetet

- Samordna det regionala arbetet med klimatanpassning

Initiera, stödja och följa upp kommuners arbete

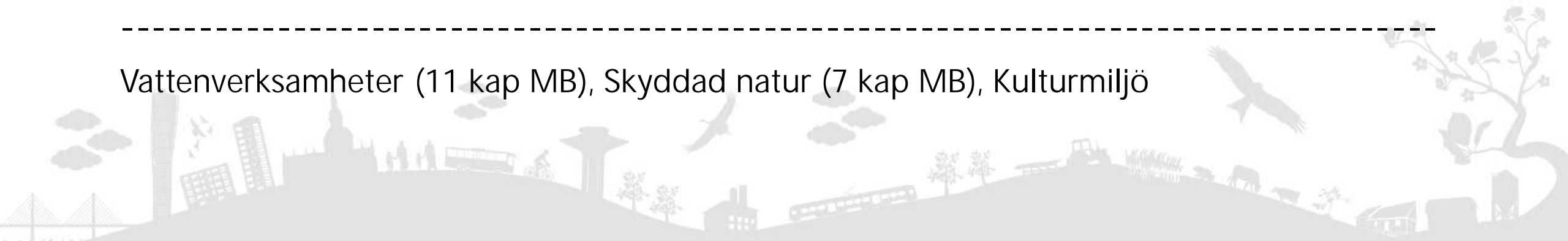
- Ta fram riskhanteringsplaner enligt förordning om översvämningsrisker

Mål och åtgärder för att minska ogynnsamma följder av översvämningar

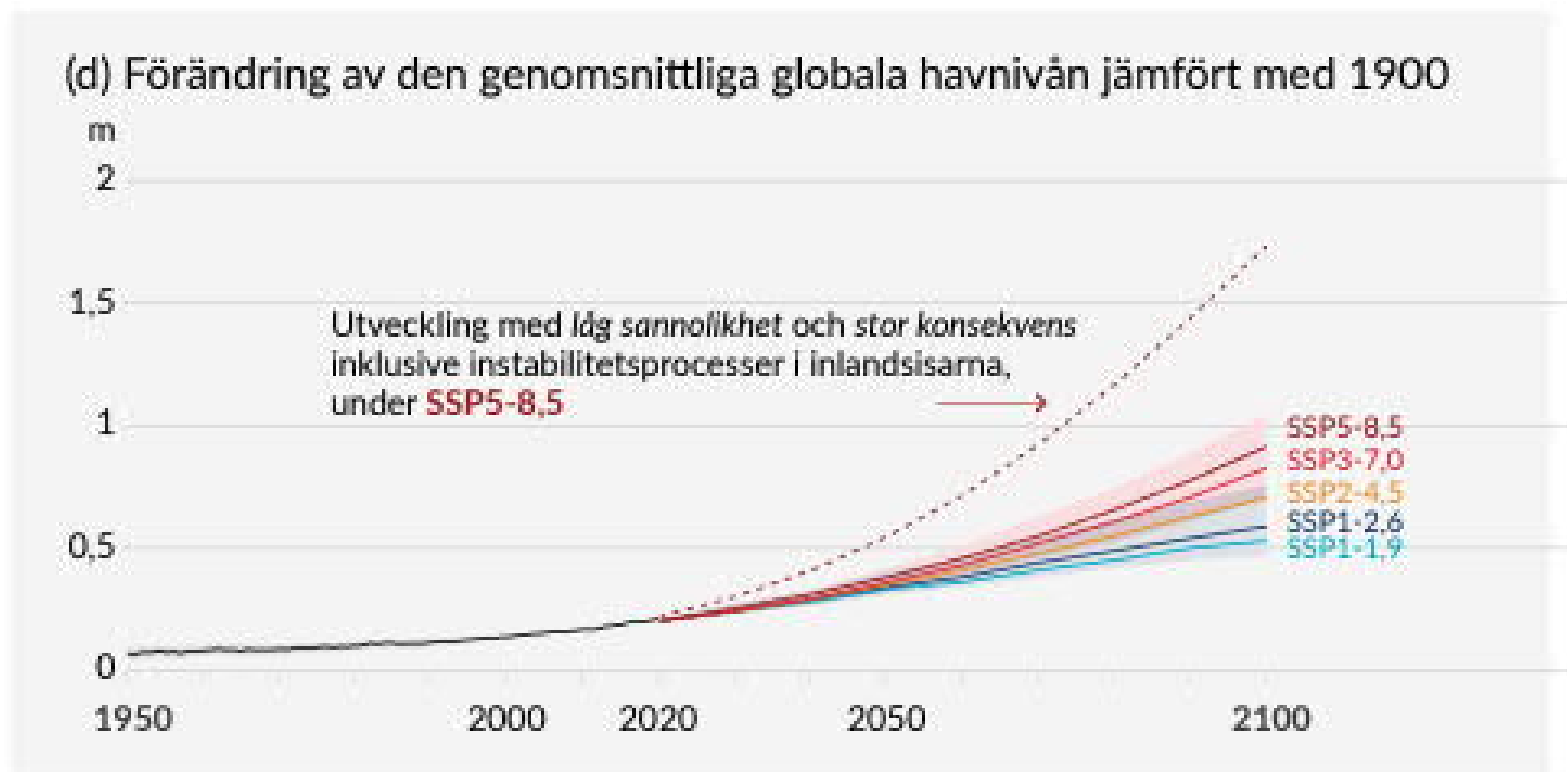
- Tillsyn enligt plan- och bygglagen

Bebyggelse lokaliseras till mark som är lämpad för ändamålet med hänsyn till risken för översvämning

Vattenverksamheter (11 kap MB), Skyddad natur (7 kap MB), Kulturmiljö

Stora osäkerheter som ökar över tid

Figurer från SMHI, 2021 översättning av IPCC "Summary for policymakers"

Övre percentil
SSP 8.5 år 2150

Strategiskt klimatanpassningsarbete

Robusta beslutstödsmetoder

1. Att omfamna osäkerheter
2. Att börja med beslutssituationen
3. Att finna robusta lösningar

Att omfamna osäkerheter

Att börja med
beslutssituationen

A photograph of a coastal dune restoration project. The foreground and middle ground are filled with rows of young, green plants, likely beach grasses, planted in sandy soil. A wooden fence made of vertical posts and horizontal rails runs across the scene, enclosing the planting area. In the background, there is a dense line of trees with some autumn-colored foliage, and the ocean with waves breaking on the shore under a cloudy sky.

Robusta lösningar

Länsstyrelsens tillsyn av PBL:s regelverk vid fysisk planering

- Skånes kustkommuner väl medvetna om framtida översvämningsrisker men bedömer samtidigt att det är värdefullt att utveckla ny bebyggelse i kustnära lägen
- Länsstyrelsen ska överpröva kommunens beslut om beslutet kan antas innebära att en bebyggelse blir olämplig eller ett byggnadsverk olämpligt med hänsyn till risken för översvämning
- Vägledningen syftar till att vara transparent i hur länsstyrelsen tolkar lagstiftning, förarbeten, nationell strategi och Boverkets tillsynsvägledning

Alla vill ha ett enkelt planeringsunderlag! – princip för nivå och tidsperspektiv

Svårigheter med att fram ett enkelt och rättvist underlag

- Stora osäkerheter vad gäller framtida utsläpp och inlandsisars fysiska respons på klimatförändringar
- Osäkerheterna ökar ju längre fram i tiden vi tittar
- Det saknas underlag för att statistiskt uppskatta tillfälligt höga havsnivåer
- Bebyggelse ett vitt begrepp – rimligt att beslut kan omfatta att bedömning av tidsperspektiv, sannolikhet och konsekvenser är olika för olika bebyggelsetyper
- Det finns behov av bedömning i förhållande platsspecifika förhållanden och bebyggelsens omfattning

Stor risk att det blir fel om principer för en planeringsnivå fastställs

Utgångspunkt – ny sammanhållen bebyggelse och ny bebyggelse med samhällsviktig verksamhet

Framtida medelvattenstånd (SSP5-8.5, 83e percentil från SMHI:s hemsida, där korrigerigering för landhöjning och höjdsystem RH 2000 ingår) + **Extremvattenstånd** (underlag riskhanteringsplaner, SMHI 2018) + **säkerhetsmarginal**.

Detta innebär för exempel Trelleborg år **2150** att en lämplig nivå för att säkerställa att bebyggelse inte riskerar att översvämmas: 2,05 meter + 2,0 meter + 0,4 meter = **4,45 meter**

Detaljplan – skyddsåtgärder mot översvämning

Skyddsåtgärder ska vara säkerställda när plan antas - grundprincip

Boverket har i tillsynsvägledningen bedömt att det i vissa fall är möjligt att det i Länsstyrelsernas bedömning kan gå att beakta framtida skyddsåtgärder om kommunen kan visa att skyddsåtgärderna är genomförbara

Länsstyrelsen Skåne ställer sig bakom denna tolkning

Planering som är beroende av framtida skyddsåtgärder

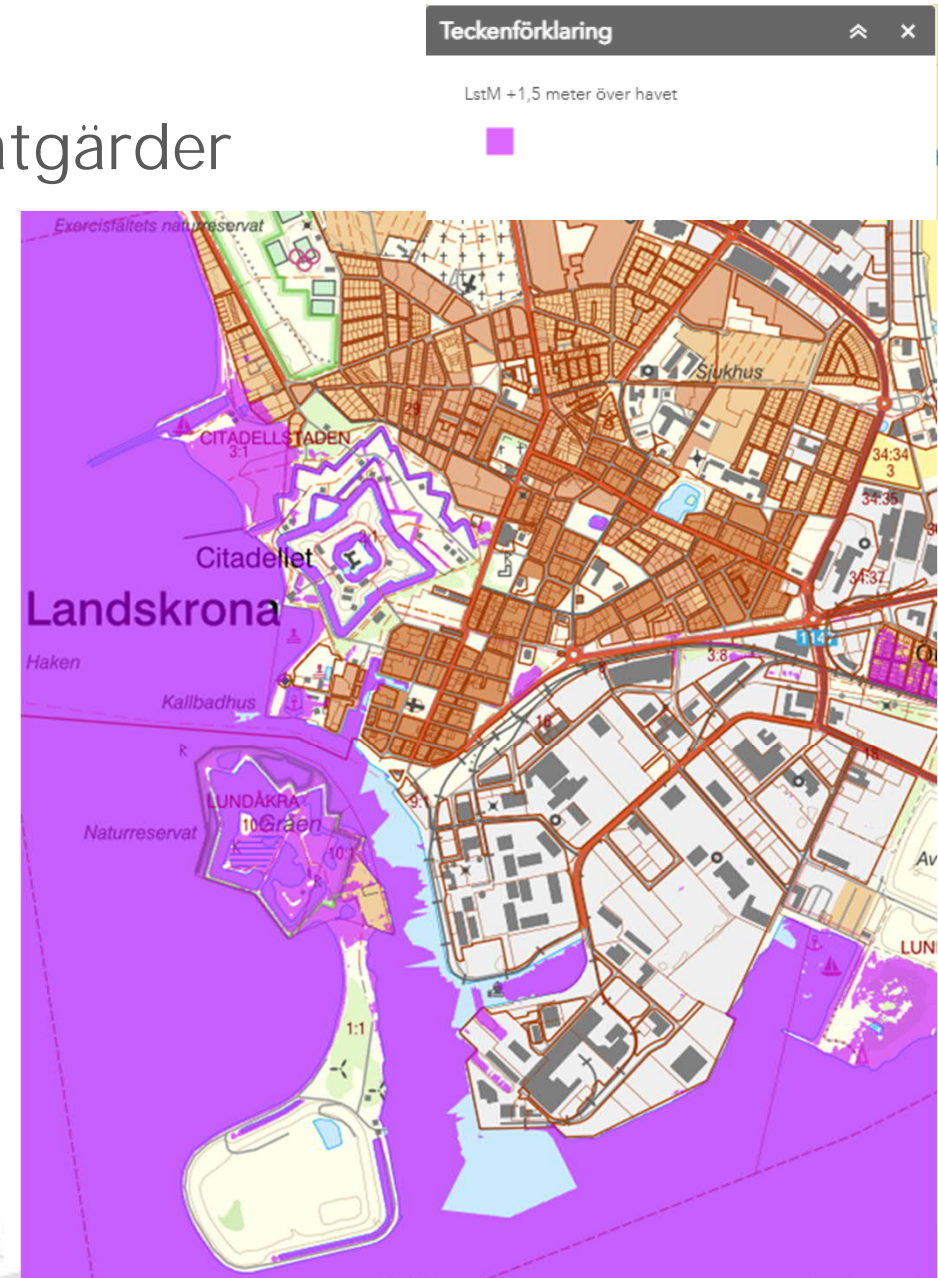
Behov som komplement till Boverkets tillsynsvägledning

Utreda behov av **ytor** för:

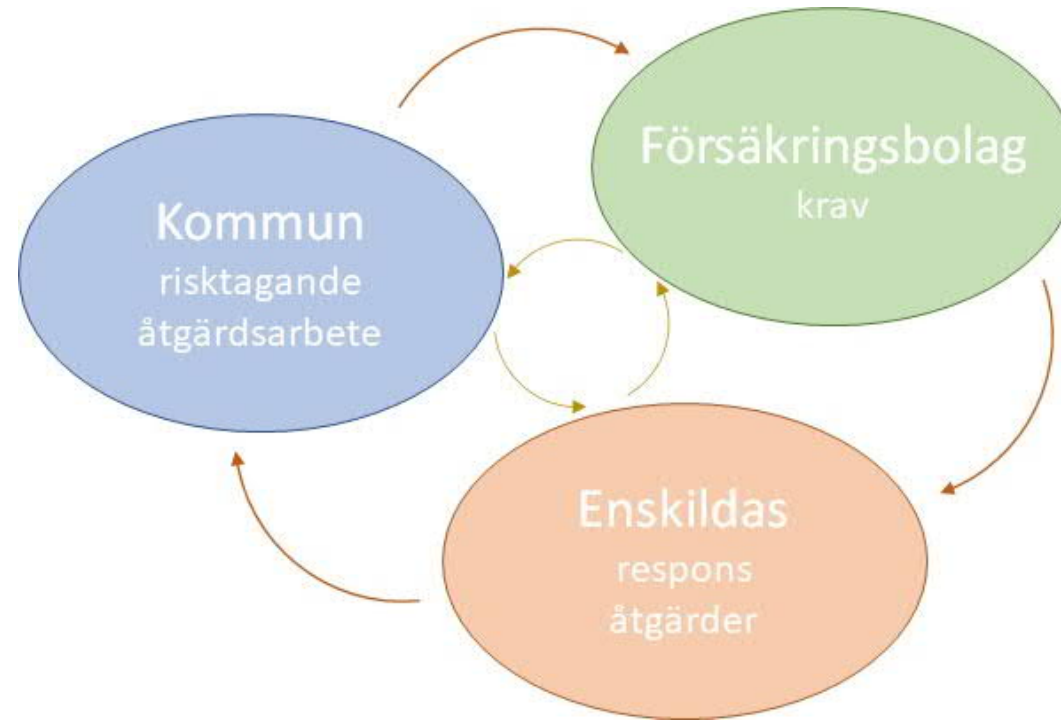
- kustskyddsåtgärder
- magasineringsmöjligheter till följd av dämningseffekter av höjd medelvattennivå
- att omhänderta vatten som blir svårare att avleda till följd av invallningar
- Pumpanläggningar inklusive magasin

Reservera markbehovet på plankartan

- Utreda påverkan av höjda grundvattennivåer – minskade möjligheter till infiltration
- Undersök nivåer som ger tröskeleffekt för skadekostnader i kommun

Framtidsspaning - ansvar, kostnader och finansiering av skyddsåtgärder

Figur 5. Illustration av att olika aktörers agerande kan påverka varandra i olika riktning

Vägledningens budskap

Osäkerheter i klimatscenarier, inlandsisarnas respons och brist på data gör det svårt att fastställa nivåer

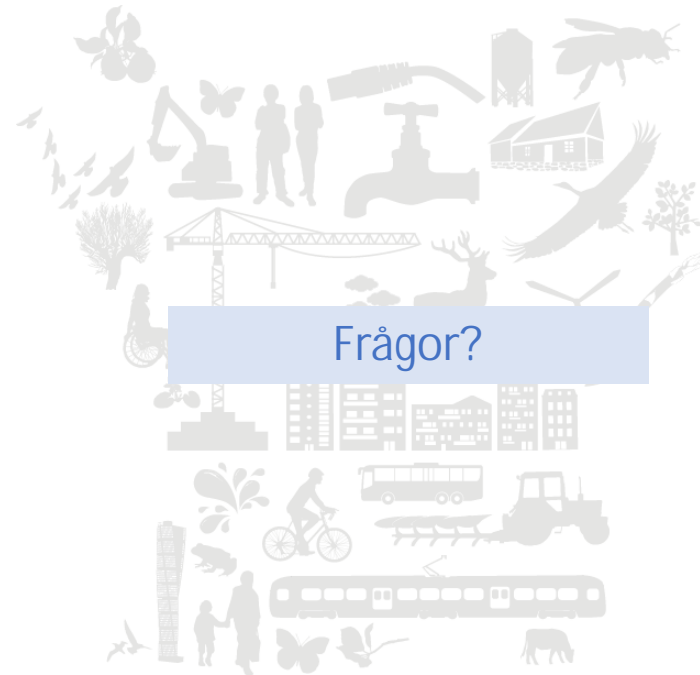
Utgå från det som är önskvärt att skydda och ha planer för olika nivåer och händelser

Reservera mark för åtgärder som kan hantera extrema scenarier

Genomför skyddsåtgärder i den takt det är lämpligt

Frågor?

Postadress: 291 86 Kristianstad | 205 15 Malmö

Besöksadress: Ö Boulevarden 62 A, Kristianstad | Södergatan 5, Malmö

Telefon: 010-224 10 00 E-post: skane@lansstyrelsen.se

Webb: www.lansstyrelsen.se/skane

Sociala medier: [lansstyrelsenskane](https://www.facebook.com/lansstyrelsenskane) [@LstSkane](https://twitter.com/LstSkane) [@lstskane](https://www.instagram.com/lstskane)

Länsstyrelsen
Skåne